

2025

**VI Всеукраїнська науково - практична
конференція здобувачів вищої освіти
та молодих учених**

**«Фінансово-економічні
механізми розвитку
підприємництва: теоретичний
та практичний аспекти»**

27 листопада 2025 р.

Український державний університет науки і технологій
Кафедра управління фінансами, облікової аналітики
та моніторингу бізнесу
27.11.2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Інститут модернізації змісту освіти

Український державний університет науки і технологій

ХНУ ім. В.Н. Каразіна

Державний університет «Київський авіаційний інститут»

НТУ «Дніпровська політехніка»

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Збірник матеріалів

***VI Всеукраїнської науково - практичної конференції здобувачів вищої
освіти та молодих учених***

**«Фінансово-економічні механізми розвитку підприємництва:
теоретичний та практичний аспекти»**

27 листопада 2025 р.

м. Дніпро

Посвідчення УКРІНТЕІ про реєстрацію проведення заходу №345

УДК 330.111.66:316.422

Фінансово-економічні механізми розвитку підприємництва: теоретичний та практичний аспекти: Збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених (27 листопада 2025 р.). – Дніпро: УДУНТ, 2025. – 181 с.

У збірнику містяться матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Фінансово-економічні механізми розвитку підприємництва: теоретичний та практичний аспекти» (27 листопада 2025 р.). Для науковців, викладачів, фахівців-практиків, студентів економічних спеціальностей.

Організаційний комітет конференції:

Божанова О.В., к.е.н., доцентка, декан факультету економіки і менеджменту Українського державного університету науки і технологій, м. Дніпро

Мушникова С.А., д.е.н., професорка, професорка, завідувачка кафедри управління фінансами, облікової аналітики та моніторингу бізнесу Українського державного університету науки і технологій, м. Дніпро

Аберніхіна І.Г., к.е.н., доцентка, доцентка кафедри управління фінансами, облікової аналітики та моніторингу бізнесу

Прохорова В.В., д.е.н., професорка, завідувачка кафедри економіки та бізнес-адміністрування ХНУ ім. В.Н. Каразіна, м. Харків

Ареф'єва О.В., д.е.н., професорка, завідувачка кафедри економіки Державного університету «Київський авіаційний інститут», м. Київ

Пилипенко Г.М., д.е.н., професорка, професорка кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин НТУ «Дніпровська політехніка», м. Дніпро

Губарик О.М., к.е.н., доцентка, завідувачка кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

**ЗА ДОДЕРЖАННЯ НОРМ АВТОРСЬКОГО ПРАВА, ДОСТОВІРНІСТЬ
НАВЕДЕНИХ ФАКТИЧНИХ ДАНИХ, ПОСИЛАНЬ НА ДЖЕРЕЛА, ЗМІСТ,
ІМЕНА ТА НАЗВИ НЕСЕ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АВТОР МАТЕРІАЛІВ**

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Жмуренко В.Г., Завгородній К.О., Завгородня О.О. (науковий керівник) МІЖНАРОДНІ КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ – ПРІОРИТЕТ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРОГРАМ РОЗВИТКУ ТА РЕГІОНАЛЬНОЇ СМАРТ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ.....	7
Заюков І.В., Бабчинська О.І. РОЗВИТОК ТУРИЗМУ НА ВІННИЧЧИНІ У ГЛОБАЛЬНОМУ КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО СВІТУ	10
Льченко В.В., Аніщенко Л.О. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	13
Мироненко М.А., Король Р.М., Лисенко Т.І., ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КОНЦЕПЦІЇ ОЩАДЛИВОГО ВИРОБНИЦТВА НА МЕТАЛУРГІЙНИХ ЗАВОДАХ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	16
Фоменко В.С. Чала В.С. (науковий керівник) СОЦІОКУЛЬТУРНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ТА ЕМПІРИЧНИЙ АНАЛІЗ	21

СЕКЦІЯ 2

СУЧАСНІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Богатир М.С. Аберніхіна І.Г., (науковий керівник) УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ СФЕРИ	26
Божанова О.В., Папченко І.О. УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМ КАПІТАЛОМ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	29
Божанова О.В., Пустобаєв О.В. УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	33
Горленко О.В., Аберніхіна І.Г. (науковий керівник) РЕЗЕРВИ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ: НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ НИМИ	37
Грищенко Н.В. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	40
Завгородня М.В. ОРГАНІЗАЦІЯ МИТНОГО КОНТРОЛЮ ПРАВИЛЬНОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ МИТНОЇ ВАРТОСТІ ТА ПОХОДЖЕННЯ.....	43
Крамаренко А.В., Коротін А.О. ЕКСПОРТНІ СТРАТЕГІЇ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	46
Лісна Д.В., Аберніхіна І.Г. (науковий керівник) УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ СТРАХОВОГО ПОРТФЕЛЯ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	49
Лоскутова Г.А. БАГАТОВИМІРНІ РИЗИКИ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	52
Лучко А.Р., Ковальчук К.Ф. (науковий керівник) УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ.....	55
Моїсєєв М.В., Мушнікова С.А. (науковий керівник) БАЗОВІ ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	59
Редзюк Є.В. ФОРМИ І МЕТОДИ МОДЕРНІЗАЦІЇ РИНКУ КАПІТАЛУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ І ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	63
Росоха М.І., Внукова Н.М. (науковий керівник) ФІНАНСОВІ РИЗИКИ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ.....	70

Семенова Т.В., Ляшенко М.А. АНАЛІТИКО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	73
Сорокін К. . СТАРТАП-ЕКОСИСТЕМА ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НОВИХ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ МОДЕЛЕЙ.....	76
Усенко М.П., Бандоріна Л.М., (науковий керівник) АНАЛІЗ ОБМЕЖЕНЬ ХМАРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПІ	78
Харковець П.С. ІНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ІНВЕСТИЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ	81
Чигринець В.М., Мушикова С.А. (науковий керівник) СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ТА ВИКОРИСТАННЯМ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	83

СЕКЦІЯ 3

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ ТА ЇХ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Аберніхін І.О., Мушикова С.А. (науковий керівник) ФІНАНСОВІ РИЗИКИ ІТ-ГАЛУЗІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	86
Алексєєнко І.А. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ СФЕРИ ПОСЛУГ.....	89
Антонюк К.І., Шпортко Г.Ю., Вишневецька М.К. ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ: СТРАТЕГІЧНІ ТА ОПЕРАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ	91
Бобиль В.В. МЕХАНІЗМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР	95
Витвицький О.О., Приходченко О.Ю. (науковий керівник) МОДЕЛЮВАННЯ ВПЛИВУ ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЧИННИКІВ НА ПРИБУТКОВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА МЕТАЛУРГІЙНОГО КОМПЛЕКСУ	97
Гулик Т.В., Бодня Д.А. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЩОДО СТАНОВЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЙ ВАРТІСНОГО УПРАВЛІННЯ КЛІЄНТСЬКИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	99
Дронь М.А. УПРАВЛІНСЬКІ ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	102
Єрак О., Приходченко О.Ю. (науковий керівник) УПРАВЛІННЯ ТА МОДЕЛЮВАННЯ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ТОВ «ІНТЕРПАЙП УКРАЇНА».....	104
Ільїн О.Д., Топоркова О. А. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ РИЗИКІВ ТА МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ ЗЕД В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	106
Княжев М.К., Чуріканова О.Ю. (науковий керівник). МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ РИЗИКАМИ АТ «ОЩАДБАНК»	109
Коломієць Г.О., Внукова Н.М. (науковий керівник) ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ НАЙКРАЩОГО МИТНОГО РЕЖИМУ З ВИКОРИСТАННЯМ СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ.....	111
Педько А.Б., Маряниченко Б.В. ПРОБЛЕМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В КОНТЕСТІ СТИМУЛЮВАННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ	114
Распопов О.С. ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	117
Режко Д.С. ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ТА ФІНАНСОВА АВТОНОМІЯ ГРОМАД: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	120
Ступнікер Г.Л., Клепалова В.В. ОСОБЛИВОСТІ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	122
Тараненко А.С., ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ГНУЧКИХ СТРАТЕГІЙ УПРАВЛІННЯ ПРОМИСЛОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ВОЄННИХ РИЗИКІВ	127

Ткачова К.Ю., Приходченко О.Ю. (науковий керівник) МОДЕЛЮВАННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЄКТУ РОЗШИРЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ТОВ «НОРТЕК АВТО»	131
Циплаков А.І., Топоркова О.А ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ	133

СЕКЦІЯ 4

МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

Акімова Т.В., Распопова Ю.О., Данилова Н.В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЩОДО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	137
Губарик О.М., Удовиченко А.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ Х	140
Ємчук Н.О., Приходько І.П. (науковий керівник) СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	142
Квітницький Е.Е., Павлова Г.Є. (науковий керівник) ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ	145
Лебеденко О.В., Внукова Н.М. (науковий керівник) ВИЗНАЧЕННЯ ТОЧКИ БЕЗЗБИТКОВОСТІ У АНАЛІТИЧНІЙ ОЦІНЦІ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА	148
Распопова Ю.О Акімова Т.В., Ковач Л.В. ОБҐРУНТУВАННЯ МЕТОДУ ОЦІНКИ ВИБУТТЯ ЗАПАСІВ	152
Распопова Ю.О., Акімова Т.В., Устинов Я.Л. УПРАВЛІННЯ ЗАБОРГОВАНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ	155
Чаплицький І.А., Акімова Т.В., Распопова Ю.О. ВПЛИВ РІВНЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ НА ОРГАНІЗАЦІЮ І МЕТОДИКУ АУДИТУ ТОВАРНИХ ЗАПАСІВ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	157

СЕКЦІЯ 5

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ І ОРГАНІЗАЦІЙ

Бобринцев П.В., ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РАДИКАЛЬНОЇ ЗМІНИ МЕХАНІЗМІВ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	160
Гунькіна Д.К., Внукова Н.М. (науковий керівник) ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У МИТНІЙ СФЕРІ	164
Ільганаєв Д.В., Ковальчук К.Ф. (науковий керівник) ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ І ПРОГНОЗУВАННЯ РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ	167
Ковальчук К.Ф., Ковальчук Д.К., Лебедева В.К. ХМАРНІ РІШЕННЯ ДЛЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ОБЛІКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	169
Кривун В.Ю., Пасісюліна А.А, Внукова Н.М. (науковий керівник) ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ З ОПТИМІЗАЦІЇ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В МИТНІЙ СФЕРІ	172
Литвин Д.В., Приходченко О.Ю. (науковий керівник) ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У МОДЕЛЮВАННІ ТА ПРОГНОЗУВАННІ КРЕДИТНИХ РИЗИКІВ У БАНКУ	175
Супрун І.Р., Топоркова О. А. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ПОДАТКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ	178

емітентів, кредитний спред-ризик, ризик ліквідності, валютний ризик, концентраційний ризик, ризик трансформації.

Моделювання інвестиційного портфеля для АТ «Ощадбанк» має поєднувати: класичні математичні методи (Марковіц, VAR, CAPM) – для точності; цифрові підходи (AI, Monte Carlo, сценарне моделювання) – для гнучкості; ESG-оцінку — для довгострокової стійкості.

Таким чином, моделювання інвестиційної діяльності банку дає змогу системно оцінювати ризики та можливості, прогнозувати вплив інвестиційних рішень на капітал, прибутковість і ліквідність, визначати оптимальні стратегії розміщення ресурсів у державні цінні папери, корпоративні інструменти чи реальні інвестиційні проєкти.

Список використаної літератури

1. Daniel P. Palomar Portfolio Optimization: Theory and Application, Cambridge University Press, 2025. URL: <https://portfoliooptimizationbook.com/>

2. Мажара Г. А., Крикун Є. О. Моделювання оптимального інвестиційного портфеля орієнтованого на мінімізацію ризику. Modern Economics. 2023. № 38(2023). С. 69-75. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V38\(2023\)-11](https://doi.org/10.31521/modecon.V38(2023)-11).

*Коломієць Г.О., здобувач вищої освіти
Внукова Н.М., д. е. н., проф. кафедри міжнародної торгівлі,
митної справи та фінансових технологій (науковий керівник)
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця
rose.tea367@gmail.com*

ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ НАЙКРАЩОГО МИТНОГО РЕЖИМУ З ВИКОРИСТАННЯМ СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

У сучасних умовах глобалізації світової торгівлі питання ефективного управління митними процесами набуває стратегічного значення. Підприємства, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, стикаються з необхідністю

швидко адаптуватися до змін у митному законодавстві, технологічних стандартах та вимогах цифровізації документообігу[1]. Одним із ключових чинників успішного функціонування таких компаній є здатність ухвалювати раціональні рішення, спрямовані на зменшення витрат і ризиків при виборі митного режиму.

Системи підтримки прийняття рішень (СППР) дають можливість автоматизувати аналітичні процеси та формалізувати критерії оцінювання альтернатив, зменшуючи вплив суб'єктивного чинника. Це дозволяє підвищити якість управлінських рішень у сфері митної діяльності та сприяє ефективній реалізації логістичних операцій.

Метою дослідження є розробка та апробація методики вибору оптимального митного режиму за допомогою системи підтримки прийняття рішень Decision MakingHelper.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

1. Проаналізувати можливості застосування СППР у митній сфері.
2. Визначити основні критерії оцінювання ефективності митних режимів.
3. Провести порівняльний аналіз альтернатив і здійснити їх ранжування за допомогою інструментарію Decision Making Helper[2].
4. Узагальнити результати та сформулювати рекомендації щодо практичного використання СППР у діяльності підприємств.

Методологічну основу дослідження склав багатокритеріальний аналіз, що передбачає оцінку альтернатив за низкою показників. Для реалізації поставлених завдань використано програмне середовище Decision Making Helper [2], що дозволяє інтегрувати кількісні та якісні критерії в єдину систему оцінювання [3].

На першому етапі було визначено три альтернативи митного оформлення:

- імпорт – режим із повною сплатою митних платежів;
- експорт – режим із нульовими ставками мита та ПДВ;
- транзит – проміжний режим із частковими вимогами контролю.

На другому етапі сформовано перелік критеріїв:

- середній час оформлення – відображає ефективність митних процедур;
- доступність електронних сервісів – показує рівень цифровізації;
- економічна привабливість – характеризує фінансові вигоди та витрати підприємства.

Для кожного критерію встановлено вагові коефіцієнти важливості за шкалою від -5 до +5. Далі здійснювалося ранжування альтернатив із використанням аналітичних алгоритмів, які формують інтегральний показник доцільності.

Введення вихідних даних у систему дозволило побудувати порівняльну таблицю оцінок альтернатив. Для кожного митного режиму визначено індивідуальні переваги та недоліки.

Програма автоматично обчислила рейтингові бали для кожної альтернативи, після чого здійснила графічне представлення результатів у вигляді діаграм і таблиць. Аналіз показав, що найвищий рівень ефективності отримав експортний режим завдяки поєднанню високої швидкості обробки документів, значній цифровізації процесів та нульовим податковим ставкам. Режим транзиту продемонстрував помірні показники: короткий час оформлення, але обмежений доступ до електронних сервісів і середню економічну вигоду. Найменш ефективним виявився імпорт, який характеризується тривалими процедурами контролю, необхідністю повної сплати митних платежів і нижчим рівнем цифрової підтримки.

Отримані результати свідчать про високу корисність системи Decision Making Helper [2] у прийнятті економічно обґрунтованих управлінських рішень. Її використання дозволяє враховувати як кількісні, так і якісні параметри.

Важливою перевагою такого підходу є гнучкість налаштування критеріїв – аналітик може змінювати їх вагомість залежно від стратегічних пріоритетів. Таким чином, система підтримки прийняття рішень стає універсальним інструментом для оцінювання митних, логістичних і фінансових альтернатив.

Проведене дослідження доводить, що застосування системи Decision Making Helper [2] у процесі вибору митного режиму забезпечує об'єктивність

прийняття рішень, скорочення часу на аналіз альтернатив, зниження ризику суб'єктивних помилок, а також підвищення загальної ефективності логістичної діяльності.

Завдяки використанню СППР підприємства можуть адаптуватися до складних зовнішньоекономічних умов, оптимізувати митні витрати та підвищувати конкурентоспроможність на міжнародних ринках.

У подальших дослідженнях доцільно розширити перелік критеріїв, включивши показники екологічної стійкості, інноваційної активності та репутаційних ризиків, що дозволить отримати ще більш комплексну оцінку ефективності митних режимів.

Список використаної літератури

1. IT-трансформація митниці. Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua/it-transformatsiia-mitnitsi>
2. Decision Making Helper. URL: <https://decision-making-helper.en.uptodown.com/windows>
3. Canco I., Kruja D., Iancu T. AHP, a Reliable Method for Quality Decision Making: A Case Study in Business. 2021. Vol. 13, № 24. Art. 13932. URL: <https://doi.org/10.3390/su132413932>

*Педько А.Б., к.е.н,
доцент кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Г. Бея
Маряниченко Б.В., аспірант
ННІ «Дніпровський металургійний інститут»
Українського державного університету науки і технологій*

ПРОБЛЕМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В КОНТЕСТІ СТИМУЛЮВАННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ

Загальновідомо, що підприємництво є основним рушієм економічного зростання країни. Для його сталого розвитку необхідний комплекс передумов,